

THORD WALLÉN

Suveränitet och Samverkan

Några viktiga drag i
TCOs organisationsutveckling

TCO TAM

Innehåll

Förord 9

Författarens tack 11

BAKGRUND OCH SYFTE _____ 13

Frågeställningar 13

Problemområden 16

Avgränsningar och begränsningar 14 Bokens uppläggning 19

EN TIDSSKILDRING _____ 21

Från lantbruk till skrivbord 21

Arbetslösheten 24

Orens år 22

Fackligt uppvaknande 26

EN RÖRELSE VÄXER FRAM _____ 27

De första samarbetsförsöken 27

Centralorganisationens uppgifter
och konstitution 36

Tjänstemannarörelsens födelse —

Rosenbadskonferensen 1929 28

Tjänstemännens plats i arbetsliv
och samhälle 37

En eldsjåls tal 28

Behovet av samverkan 32

Kommentarer 38

Relationen till LO 34

DACO BILDAS _____ 41

Organisationsutveckling 42

Daco 1938—44 48

Dacos uppgifter 44

Stadgeändring 1941 49

Dacos första år 45

Organisationsrationalisering 50

Genombrottsåren 1936—1937 46

Kommentarer 52

Daco får ny konstitution 1937 48

Arbetsledarna i Daco 53

GAMLA TCO _____ 57

EFTERKRIGSTIDEN _____ 60

Inför freden 60

Femtio- och sextiotalen — gyllene decennier 61

TJÄNSTEMÄNNENS CENTRALORGANISATION _____ 63

Utredning om sammanslagning 63 Ändrad konstitution 1946 68

Bildandet 63 Kommentarer 72

TCOs konstitution 64

ORGANISATIONSRATIONALISERING _____ 72

Bakgrund 73 1952 års kongress —

Kommentarer 74 en organisationsplan tar form 78

1946 års kongress 74 Organisationsplan på väg 81

Organisationsutveckling Arbetsledarna i TCO 1944—56 85

1945—1948 75 Beslut om en organisationsplan 86

Behov av en organisationsplan 76 Organisationsplanens följder 88

TCOs ROLL I FÖRHANDLINGAR _____ 89

1949 års kongress 90

KONFLIKTEN SIF-TCO _____ 92

PM om relationen SIF och TCO 94

Överenskommelse 96

Kongressen 1958 98

ÄNDRAD LEDNINGSFUNKTION I TCO _____ 100

ORGANISATIONSUTVECKLINGEN UNDER 1960—1988 _____ 105

Sextiotalet 105

SALF och de offentliganställdas förhandlingsrätt 107

Kommentarer 109

Samarbetsorgan 109

Organisationsförändringar från 1970 112

DET LÅNGA PERSPEKTIVET _____ 114

En tjänstemannarörelse — varför och hur? 114

Effektiva fackliga organisationer 118

Politik och facklig ideologi 121

Suveränitet och samverkan 124

Argument och motiv 127

Kvinnogrupperna i tjänstemannarörelsen 128

Förhandlingsfrågor 129

Trygghet genom lag eller avtal? 132

Förkortningar 136

Notförteckning 139

Källor och litteratur 142

Förteckning över bilagor 146

Bilagor 148

Författarens tack

Hur många gånger har vi inte sagt oss: om jag hade anat hur mycket arbete uppdraget medfört, hade jag aldrig åtagit mig det. Efteråt — om det gått någorlunda bra — har man oftast ändå kunnat konstatera att det i all vända och transpiration funnits en oförställd glädje.

Hösten 1985 tillsatte TCOs styrelse en utredning med uppgift att göra en översyn av TCOs organisationsplan från 1956 liksom av riktlinjerna för lösning av gränstvister. Utredningens förslag redovisas i skriften "TCOs organisationsplan" som omfattar två delar: "Översyn av TCOs organisationsplan" och "Facklig organisering i förändring". Utredningen initierade emellertid även en historisk studie av arbetet med organisationsfrågorna inom TCO och dess föregångare. Det är denna studie som föreligger.

Styrelsen för Tjänstemannarörelsens Arkiv och Museum, TAM har — under förutsättning att arbetet inte inkräktat på mina uppgifter inom TAM — medgivit att jag kunnat skriva boken. Jag tror mig veta att så inte varit fallet.

Liksom vid arbetet med "Bakom dokumenten", 1985, har Ingrid Wahlund, TAM och Jaan Kolk, TCO följt arbetet från begynnelsen och kontinuerligt gett mig synpunkter på innehåll och uppläggning. Jag är dem båda stort tack skyldig. Ett tack även till Lars Björlin, TAM och Leif Dupez, TCO som läst och kommenterat en av manuskriptets senare versioner. Alla förslag har inte glatt mig då de gett mig mer arbete, men jag har i de flesta fall följt dem till båtnad för boken och mig själv. Trots dessa granskningar svarar jag naturligtvis själv för bokens innehåll.

Tack även till dem som arbetar inom TCOs bibliotek och TAMs arkiv och som försett mig med litteratur, dokument och bilder.

Goda erfarenheter skall tas tillvara. Christina Kings stora insatser för tillkomsten av "Bakom dokumenten" gjorde det naturligt att även denna gång be om hennes hjälp. Christina har tillsammans med Kjell Höglund skrivit all text, från första ord till sista ändring. Det är tidstypiskt att skrivmaskinen bytts ut mot en dator.

Till sist ett tack till förlagsredaktören Beryl Zachariassen som vänligt men bestämt gett mig arbetets praktiska förutsättningar och även stått för alla kontakter med förlaget.

Stockholm i mars 1989
Thord Wallén

Författarens tack

Förord

Den svenska tjänstemannarörelsens starka ställning, inte minst i ett internationellt perspektiv, har många orsaker. En betydelsefull, men ofta förbisedd, faktor är hur man hanterat de fackliga organisationsfrågorna. Jämfört med många andra länder har vi i vårt land i stor utsträckning kunnat undvika infekterade organisationstvister.

Vid 1989 års TCO-kongress tillsattes en utredning med uppgift att göra en översyn av TCOs organisationsplan. Ett av utredningens första beslut var att initiera en historisk studie av arbetet med organisationsfrågorna inom TCO och dess föregångare. Det var naturligt att uppdraget gick till Thord Wallén som arbetat ett 30-tal år inom tjänstemannarörelsen, de senaste åren som chef för Tjänstemannarörelsens Arkiv och Museum (TAM).

Thord Wallén analyserar i sin bok några viktiga skeenden och ger nya perspektiv på tjänstemannarörelsens utveckling. Genom sitt omfattande empiriska material kan boken tjäna även som uppslagsverk.

"För att veta vart man ska måste man veta var man är och hur man kommit dit." Det lär vara en grundregel för orienterare. Men det har samma giltighet för förståelsen av den fackliga organisationsutvecklingen. När TCOs kongress i juni 1989 behandlar förslaget till ny organisationsplan för TCO kommer Thords bok att finnas som en värdefull bakgrund. Men främst kommer Thords bok att utgöra ett bidrag till den fortsatta diskussionen kring organisationsutvecklingen inom tjänstemannarörelsen.

Utgivningen av boken har skett med stöd av Folksam och Sparbankerna till vilka vi framför vårt tack.

Stockholm i april 1989

Björn Rosengren

TCOs ordförande

Källor och litteratur

Otryckta källor

Bandinspelade intervjuer

Geijer, Lennart, Mossbystrand
den 21 maj 1984, TAM

Nordenskiöld, Otto, TCO-skolan
Bergendal den 4 juni 1984,
TAM

Tidefelt, Sune, Huddinge den 12
september 1984, TAM

Östlund, John, Bjästa, Ånger-
manland den 2 juli 1984,
TAM

Stenciler

Bergstand, Finn, Daco (De an-
ställdas centralorganisation).
Fackligt samarbete mellan de
privatanställda tjänstemän-
nen 1931–1937 (Institution,
tryckår och tryckort saknas).

Dacos representantskapsproto-
koll, 1931–1943, TAM.

Diskussionsprotokoll från sam-
manträde den 6 oktober 1929
på restaurang Rosenbad,
Stockholm, TAM.

Inledningsanförande av ombuds-
man Viktor von Zeipel,
Svenska Bankmannaförening-
en den 6 oktober 1929 vid
sammanträde på restaurang
Rosenbad i Stockholm, TAM.
Strand, Sven-Erik, Orsakerna till

schismen mellan TCO och
SIF, Statsvetenskapliga pro-
seminariet, fredagen den 6
maj 1960.

TCOs representantskapsprotokoll
1937–69, TAM.

Tryckta källor

Arbetsdomstolens dom i mål
mellan Sveriges

Arbetsledareförbund och Staten
angående kollektivavtalets
giltighet, Dnr 14/1966, given
i Stockholm den 23 juni
1966, Sthlm 1966.

Bankvärlden, 1931.

Daco-TCO-kommitténs Betänkan-
de angående sammanslagning-
en av Daco (De anställdas
centralorganisation) och
Tjänstemännens Centralorga-
nisation (TCO) jämte Stadgar
för Tjänstemännens Central-
organisation, Sthlm 1944.

Dacos styrelse och revisionsbe-
rättelse 1931–1944

Dacos stadgar 1931–44

Dagens Nyheter den 18 septem-
ber 1988, Mellbourn, Anders.

Dahlberg, Gunnar och Tingsten,
Herbert; Svensk politisk upp-
slagsbok, AB Svensk Litteratur,
Norstedt och Söner, Sthlm 1937.

Det nya statstjänstemannaförbundet, (ST). Stadgar och ekonomi m m. Betänkande avlämnad maj 1968.

Fackföreningsrörelsen, nr 1—2/1958

För enad tjänstemannarörelse, SALF-motion till TCOs kongress 1967, Modin-Tryck AB, Sthlm 1967

Industritjänstemannen, nr 1/1958

Kommunaltjänstemannen, nr 1/1958

Konflikten TCO-SALF, TCO, Sthlm mars 1966

Perspektiv på tjänstemän, TAMs årsbok 1988. Flörin, Christina, Makten över katern — om lärarkårens tidiga professionella organisering.

PM ang. relationerna mellan SIF och TCO, Realtryck Sthlm 1958

SALF-TCO, På väg mot en enad tjänstemannarörelse, SALF-TCO, Sthlm 1970.

Statstjänstemannen, nr 2/1958

TCOs organisationsplan, TCO-kongressen 1989, Sthlm 1988

TCOs stadgar 1937 — 85, TAM TCO-tidningen, nr 1/1958

TCOs verksamhetsberättelser 1937—70, TAM.

Tjänstemannafrågor 1938, TBV

Tjänstemannarättens ABC, SIFs skriftserie, tredje upplagan Sthlm 1964.

Tjänstemännen i forskningen, utställningskatalog TAM/TCO 1988. Kjellberg, Anders; Varför blev tjänstemannarörelsen så stark i Sverige?

Litteratur

von Baumgarten, Stefan och Corneliussen Einar, Vi behöver varandra, En historiebok om SKTF, Realtryck, Stockholm 1986

Bohman, Stefan, redaktör, Mitt Liv och arbete, Kommunal- och industrianställda tjänstemäns minnen, Nordiska museet, Arlöv 1987.

Conradson, Birgitta, Kontorsfolket, En etnologisk studie av livet på kontor, Nordiska museets-handlingar 108, Institutet för folklivsforskning, Sthlm 1988.

Croner, Fritz, Tjänstemannakåren i det moderna samhället, Gebers sociologiska bibliotek, Gebers förl. Sthlm 1951.

de Geer, Hans, SAF i förhandlingar. Svenska Arbetsgivareföreningen och dess förhandlingsrelationer till LO och tjänstemannaorganisationerna 1930—1970, SAF i samhällsutvecklingen, Arlöv 1986.

Elvander, Nils, Intresseorganisationerna i dagens Sverige, andra reviderade upplagan, Lund 1969.

Eriksson, Tom, Den andra fackföreningsrörelsen, Tjänstemän och tjänstemannaorganisationer i Sverige före första världskriget, Forskningsrapporter från Historiska institutionen vid Umeå universitet nr 2 1983.

Faxén, Karl-Olof, Odhner, Claes-Erik och Spånt, Roland, Lö-

- nebildningen i 90-talets samhällsekonomi, SAF, LO, TCO, Rabén och Sjögren Sthlm 1988.
- Florin, Christina, Kampen om katedern. Femininiserings- och professionaliseringsprocessen inom den svenska folkskolans lärarkår 1860—1906, doktorsavhandling Umeå 1987.
- Geijer, Lennart, Arbetsrättens språk, ur Perspektiv på arbetsrätten, Vänbok till Axel Adlercreutz, Juridiska Föreningen i Lund, särtryck.
- Heggestad, Börje, ...En tryggad tjänstemannaställning, HTF under 50 år, HTF, Sthlm 1987
- Holmberg, Per: Arbete och löner i Sverige, 1963, Tryckindustri AB, Solna 1965, fjärde upplagan.
- Kamraterna, Förening för Stockholms polismän, Festskrift 1903—1963. Utgivare Sigge Stenström, Sthlm 1963.
- Kjellberg, Anders, Facklig organisering i tolv länder, Arkiv förlag, Lund 1983.
- Lagerroth, Fredrik, Moderna författningar mot historisk bakgrund, PA Norstedt och söners förlag.
- Lindbom, Tage, Den svenska fackföreningsrörelsens uppkomst och tidigare historia 1872—1900, Sthlm 1938.
- Lindeberg, Sven-Ola, Nödhjälp och samhällsneutralitet, Svensk arbetslöshetspolitik 1920—1923, Lund Political Studies 9, Uniskol/Bokförlaget Universitet och skola, 1968.
- Lindforss, Rudolf, Av en slump..., Mänskligt, Socialt, Fackligt. Pistolförlaget, Sthlm 1970.
- Lirén, Gösta, Facklärarna i skolans och arbetsmarknadens perspektiv. En kamp för jämlika villkor, Uddevalla 1986.
- Malmström, C Gösta, SIF, Svenska Industritjänstemannaförbundet 1920—45, Bröderna Lagerströms Boktryckare, Sthlm 1945.
- Nilsson, Tommy, Från kamratföreningar till facklig rörelse. De svenska tjänstemännens organisationsutveckling 1900—1980, Arkiv avhandlingsserie 20, Lund 1985
- Nilsson, Tommy och Sandberg Åke, Rörelse över gränser. Teknisk förändring och facklig organisering, Arkiv förlag, Arbetslivscentrum, Lund 1988
- Nordenskiöld, Otto, Förhållandet LO-TCO, En översikt, Tidens förlag, Sthlm 1972.
- Nya tider — Nya yrken, En antologi om några tjänstemannayrken inför 90-talet, TCO, Realtryck, Sthlm 1988
- Palmquist, Gunnar, Segrande samverkan, Historik till Svenska Bankmannaförbundets 75-årsjubileum, 1887—1962, Gummessons Boktryckeri, Falköping 1962.
- Sandberg, Per, Tjänstemannarörelsen, Uppkomst och ut-

- veckling, Tidens förlag, Sthlm 1969
- Sterner, Rikard, Blir det arbetslöshet efter kriget? Ur antologin "Ett genombrott" Den svenska socialpolitiken. Utvecklingslinjer och framtids-mål, Tidens förlag 1944.
- Svenska Journalistförbundet 1901–1951, Victor Petterssons Bokindustri AB, Sthlm 1951.
- Tvärnsnitt, 7 forskningsrapporter utgivna till LOs 75- årsjubi-leum, LO, Prisma, Sthlm 1973
- Wagnsson, Ruben, Många järn i elden, Rabén och Sjögren 1969.
- Wahlund, Ingrid och Wallén, Thord, Min arbetsplats och samhället — studier kring tjänstemännens villkor i his-toriskt och socialt perspektiv, Brevskolan, Sthlm 1982.
- Wallén, Thord, Tjänstemännen och socialpolitiken, studie-brev, TBV, Borås 1955.
- Wallén, Thord, Bakom doku-menten. Femtio år av visio-ner och verklighet, TCO, Sthlm 1985.
- Webb, Sidney och Webb, Beatri-ce, Fackföreningens historia i England, Göteborg 1896.
- Åman, Valter, Repor i färgen, memoarer, Timo, Sthlm 1982

Bilagor

BILAGA 1

Tjänstemannaorganisationernas arbetslöshetskommitté TAK, 1926

Chalmerska Ingenjörsföreningen i Stockholm
Eskilstuna Tekniska Förbund
Kvinnliga Kontoristföreningen i Stockholm
Mercuri-Schartauanerna
Tekniska föreningen MS
Stockholms Allmänna Teknikerförbund
Stockholms Manufaktur Handelsbiträdes Förening
Svenska Bankmannaföreningen
Svenska Journalistföreningen
Sveriges Järnvägars Kontorspersonalförbund
Sveriges Arbetsledareförbund
Sveriges Kontoristförening
Sveriges Verkstädernas Tjänstemannaförening

Presidiets ordförande, disponent J E Brumander, vice ordförande, ombudsman Viktor von Zeipel, sekreterare banktjänsteman M Bring.

BILAGA 2

Tjänstemannasammanslutningarnas Pensionskommitté, TPK 1927

Vid starten representerade föreningar:

Svenska Bankmannaföreningen
Svenska Brukstjänstemannaföreningen
Sveriges Arbetsledareförbund
Sveriges Mek. Verkmästareförbund
Sveriges Verkstädernas Tjänstemannaförening
Sveriges Grafiska Faktorsförbund
Svenska Järnvägarnas Kontorspersonalsförbund

Ordförande ombudsman Viktor von Zeipel, vice ordförande bromsare G A Nordgren samt sekreterare civilingenjör C F Skjöld.

Totalt representerade dessa cirka 20 000 medlemmar.

BILAGA 3

Daco-kommitténs ledamöter Tillsatt den 6 oktober 1929

Disponent C FR Skjöld, Sv Brukstjänstemannaföreningen
 Redaktör Sigfrid Hansson, Sv Journalistföreningen
 Ombudsman Nils G Olsson, Sv Järnvägars Kontorspersonalförbund
 Direktör Simon Åström, Sv Maskinbefälsförbundet
 Ombudsman Ernst Ahlberg, Sveriges Arbetsledareförbund
 Apotekare Arvid Welanders, Sveriges Farmaceutförbund
 Sjökapten N P Larsson, Sveriges Fartygsbefälsförening
 Faktor Carl Hörngren, Sveriges Grafiska Faktorsförbund
 Fartygstelegrafist Thor Carlsson, Sveriges Radio- telegrafistförening
 Ingenjör Helge Rydberg, Sveriges Verkstäders Tjänstemannaförening
 Ombudsman Viktor von Zeipel, Sv Bankmannaförening

Försäkringstjänstemannaföreningen i Stockholm och Svenska Bokhandelsmedhjälpareföreningen var även representerade.

BILAGA 4

Till Daco direktanslutna organisationer 1931–1944 (Årtalet inom parentes anger när organisationen bildades)

- 1931 Sveriges Arbetsledareförbund (1905)
- Svenska Bankmannaföreningen (1887)
- Sveriges Fartygsbefälsförening (1907)
- Sveriges Grafiska Faktorsförbund (1908)
- Svenska Järnvägarnas Kontorspersonalförbund (1912)
- Svenska Maskinbefälsförbundet (1848)
- Sveriges Radiotelegrafistförening (1919)
- Sveriges Verkstäders Tjänstemannaförening (1920)
- 1932 Sveriges Restaurantkassörskeförening (1930)
- Föreningen Lantbruksingenjörssassistenterna
- Svenska Telegrafexpeditörsföreningen
- 1933 Sveriges Lantmäteritekniska Biträdes Riksförening (1928)
- Svenska Rederitjänstemannaföreningen i Göteborg
- 1934 Försäkringstjänstemannaföreningen (1919)
- Svenska Livförsäkringsinspektörernas Riksförbund (1934)
- Sveriges Hovmästares Förening (1924)
- 1935 Sveriges Kökschefers Förening (1924/25)
- 1936 Sveriges Konditionerande Trädgårdsmästares Förbund (1918)
- 1937 Riksföreningen Sveriges Mjölkbodmare (1936)
- Svenska Kontoristförbundet (1935)
- Handelstjänstemannaförbundet (1937)
- 1938 Svenska Sjömaskinisters Förening
- 1939 Kontrollassistenternas Riksförbund (1936)

- 1940 Systembolagens Personalförening (1925)
- 1941 Inrikessjöfartens Befälsförbund (1939)
- 1944 Svenska Stewartsföreningen (1916)

BILAGA 5

Till gamla TCO direktanslutna organisationer 1937–1944 (Årtalet inom parentes anger när organisationen bildades)

- 1937 Sveriges Allmänna folkskolläraryörening (1880)
- Sveriges Fattigvårds- och Barnavårdsfunktionärers förbund
- Svenska Sinnessjukhusens Förmansförening (1930)
- Svenska Sinnessjukhusens Arbetsledareförbund (1928)
- Maskinbefälsföreningen vid Statens Sinnessjukhus (1919)
- Försvarsväsendets Underbefälsförbund (1918)
- Svenska Polisförbundet (1903)
- Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund (1936)
- 1938 Försvarets Civila Tjänstemannaförbund (1919)
- Riksförbundet Svenska Städers Polismän (1928)
- 1940 Sveriges allmänna organist- och kantorsförening (1901)
- 1941 Centrala Statsförvaltningens Tjänstemannaförening (1904)
- Svenska Underofficersförbundet (1907)
- Sveriges Folkskolläraryöförbund (1920)
- 1942 Kvinnliga Teleföntjänstemannaföreningarnas Centralförening (1908)
- Personalföreningen vid Statens Vattenfallsverk (1918)
- Svenska Lotsförbundet (1904/1920) *
- Automobilbesiktningsmännens förening (1921)
- Svenska Dövstumslärarsällskapet (1877)
- 1943 Arbetsförmedlingstjänstemännens Riksförbund (1937)
- Föreningen Kvinnor i Statens Tjänst (1908)
- 1944 Domänverkets kontorspersonals förening (1943)
- Postverkets kansli- och kontorsbiträdeskårens centralorganisation (1937)
- Svenska Tullmannaförbundet (1899)
- Sveriges småskollärarynneförbund (1918)

* 1904–19 Sveriges Lots- och Fyrpersonalsförening delades 1920 i Lotsförbundet och Fyrpersonalens förening.

BILAGA 6

Till TCO direktanslutna organisationer 1945–1985 (Årtalet inom parentes anger när organisationen bildades)

- 1944 Svenska Teaterförbundets Fackorganisation (1944)
Fyrpersonalens Förening (1904)
- 1945 Svenska Tandsköterskeförbundet (1943)
- 1946 Svensk Sjuksköterskeförening (1910)
Sveriges Överlärarförbund (1930)
- 1947 Sveriges Folkskolläraryrkesförbund (1906)
Svenska Journalistföreningen (1901)
Svenska Skolkökslärarinnornas Förening (1906)
Slöjd- och Yrkeslärarnas Riksförbund (1916)
Sveriges Slöjdläraryrkesförening (1914)
Kontrollassistenternas Riksförening (1936)
Svenska Gymnastiklärarsällskapet (1884)
Civilmilitära Tjänstemannaförbundet (1919)
Teckningslärarnas Riksförbund (1914)
Musiklärarnas Riksförbund (1893)
Svenska Sinnesslöskolornas Läraryrkesförbund (1944)
Sveriges Vandringsrättsförening (1920)
- 1948 Svenska Folkhögskolans Läraryrkesförening (1902)
Svenska Fackläraryrkesförbundet (1948)
- 1949 Svenska Lantbrukstjänstemannaförbundet (1911)
- 1950 Telegrafverkets Kvinnliga Kontorspersonals Förening (1917)
- 1951 Svenska Tandteknikerförbundet (1932)
Svenska Barnmorskeförbundet (1886)
- 1954 Apoteksteknikerförbundet (1931)
- 1968 Svenska Teletjänstemännens Förening (1905)
- 1975 Posttjänstemännens Förening (1891)
Sveriges Allmänna Tulltjänstemannaförbund (1900)
- 1985 Sveriges Yrkesmusikerförbund (1984)

BILAGA 7

Vid TCOs konstituerande kongress den 11 juni 1944 representerade organisationer

Daco-organisationer

De Försäkringsanställdas Riksförbund

Handelstjänstemannaförbundet

Svenska Bankmannaförbundet

Svenska Industritjänstemannaförbundet

Svenska Järnvägarnas Kontorspersonal- och Arbetsledareförbund
Svenska Maskinförbundet
Svenska Stewartsföreningen
Sveriges Allmänna Lantbrukstjänstemannaförbund
Sveriges Arbetsledareförbund
Sveriges Fartygsbefälsförening
Sveriges Grafiska Faktorsförbund
Systembolagens Personalförening
Tjänstemannaförbundet för Hotell och Restauranter

TCO-organisationer

Arbetsförmedlingstjänstemännens Riksförbund
Automobilbesiktningsmännens Förening
Centrala Statsförvaltningens Tjänstemannaförening
Domänverkets Kontorspersonals Förening
Föreningen Kvinnor i Statens Tjänst
Försvarets Civila Tjänstemannaförbund
Försvarsväsendets Underbefälsförbund
Kvinnliga Telefontjänstemannaföreningarnas Centralförening
Personalföreningen vid Statens Vattenfallsverk
Postverkets Kansli- och Kontorsbiträdeskårens
Centralorganisation
Svenska Dövstumslärarsällskapet
Svenska Lotsförbundet
Svenska Polisförbundet
Svenska Sinnessjukhusens Förmansförening
Svenska Tullmannaförbundet
Svenska Underofficersförbundet
Sveriges Allmänna Folkskolläraryörening
Sveriges Allmänna Organist- och Kantorsförening
Sveriges Folkskolläraryörbund
Sveriges Kommuntjänstemannaförbund
Sveriges Sinnessjukhus' Arbetsledareförbund
Sveriges Småskolläraryörbund
Sveriges Socialvårdsfunktionärers Riksförbund

BILAGA 9

Antalet förbund och medlemmar anslutna till gamla TCO 1937–1944 samt den årliga medlemsökningen

År	Antal förbund	Medlems- antal *	Ökning under året
1937	8	ca 40 000	—
1938	10	ca 50 000	ca 10 000
1939	10	ca 55 000	ca 5 000
1940	11	62 548	7 548
1941	14	74 967	12 419
1942	18	82 250	7 283
1943	20 el 21 **)	94 462	12 212
1944	22 el 23 (11/6)	ca 95 000	

*) Anger medlemsantalet den 1/1 nästföljande år.

**) Ofullständiga uppgifter rörande Sveriges extralärares förening

BILAGA 10

Sammanlagda antalet förbund och medlemmar anslutna till Daco och TCO 1937–1944 samt totala årliga medlemsökningen

År	Antal förbund	Medlems- antal	Ökning under året
1937	27	ca 87 000	—
1938	30	ca 100 000	ca 13 000
1939	29	ca 109 000	ca 9 000
1940	30	121 733	ca 12 733
1941	31	139 177	17 444
1942	30	154 443	15 266
1943	32–33	171 540	17 097
1944	35–36(11/6)	ca 172 500	ca 960

BILAGA 11

Antalet förbund och medlemmar anslutna till TCO 1944–1988 samt den årliga medlemsökningen

År	Antal förbund	Medlems- antal	Ökning under året
1944	38	180 427	8 887
1945	39	204 653	24 226
1946	40	222 053	17 400
1947	50	238 053	16 000
1948	47	254 093	16 040
1949	42	259 488	5 395
1950	43	271 802	12 314
1951	45	291 546	19 744
1952	45	308 008	16 462
1953	42	313 102	5 094
1954	42	323 166	10 064
1955	42	337 513	15 347
1956	41	345 012	17 499
1957	37	352 763	7 751
1958	37	365 337	12 574
1959	37	374 934	9 597
1960	36	393 526	18 592
1961	36	420 550	27 024
1962	34	446 788	26 238
1963	33	465 486	18 698
1964	33	489 359	23 873
1965	31	509 871	20 512
1966	30	542 953	33 082
1967	26	504 558	–38 395*
1968	25	529 778	25 220
1969	23	556 410	26 632
1970	23	657 725	101 315**
1971	22	708 831	51 106
1972	22	742 354	33 523
1973	22	774 224	31 870
1974	22	815 537	41 313
1975	24	880 589	65 052
1976	24	922 042	41 453
1977	24	968 199	46 157
1978	24	991 216	23 017
1979	22	935 651	–55 565*

1980	21	958 964	23 313
1981	20	975 464	16 500
1982	20	989 932	14 468
1983	19	1 002 181	12 249
1984	19	1 018 179	15 998
1985	21	1 108 463	90 284**
1986	20	1 126 950	18 487
1987	20	1 134 472	7 695
1988	20	1 138 629	4 157
1987	20	1 250 073***	14 150
1988	20	1 259 681***	9 586

*) SALF lämnar TCO

**) SALF återgår till TCO

***) Inklusive studerandemedlemmar, pensionärer och övriga passiva medlemmar.

BILAGA 12

Dacos ordförande

von Zeipel, Viktor, 3 maj 1931—3 maj 1936	SBmf
Ahlberg, Ernst, 3 maj 1936—15 maj 1938	SA(L)F
Osvald, Gunnar, 15 maj 1938—11 juni 1944	SFBF

Gamla TCOs ordförande

Wagnsson, Ruben, 17 jan 1937—11 juni 1944	SAF *)
---	--------

TCOs ordförande

Wagnsson, Ruben, 11 juni 1944—30 nov 1947	SAF *)
Adamsson, Harald, 1 dec 1947—30 juni 1960	SIF
fungerande ordf 1 dec 1947—21 maj 1949	
Anger, Filip, 1 juli 1960—28 maj 1961	SKTF
fungerande ordf	
Nordenskiöld, Otto, 29 maj 1961—6 juni 1970	TCO
Bodström, Lennart, 6 juni 1970—11 oktober 1982	TCO
Axelsson, Bertil, 11 okt 1982—2 dec 1982	ST
fungerande ordf	
Rosengren, Björn, 2 dec 1982—	SKTF/KTK

*) Sveriges Allmänna Folkskollärareförening

BILAGA 13

TCOs kongresser

- 1:a ord kongress, konstituterande, Grand Hotel 11 juni 1944
- 2:a ord kongress, Grand Hotel, 3 juni 1945 3:e ord kongress, Grand Hotel, 25–26 maj 1946
- 4:e ord kongress, Grand Hotel, 20–21 maj 1949
- 5:e ord kongress, Hotell Malmen, 23–25 maj 1952
- 6:e ord kongress, Stockholms Konserthus, 13–15 maj 1955
- 7:e ord kongress, Arbetsledarnas Hus, 30 maj–1 juni 1958
- 8:e ord kongress, Stockholms Konserthus, 26–28 maj 1961
- 9:e ord kongress, Grand Hotel, 11–13 juni 1964
- 10:e ord kongress, Grand Hotel, 8–16 juni 1967
- 11:e ord kongress, Grand Hotel, 4–6 juni 1970
- 12:e ord kongress, Grand Hotel, 13–16 juni 1973
- 13:e ord kongress, Grand Hotel, 9–12 juni 1976
- 14:e ord kongress, Folkets Hus, 6–9 juni 1979
- 15:e ord kongress, Folkets Hus, 29 juni–3 juli 1982 Extra kongress, Foresta, 2 december 1982
- 16:e ord kongress, Folkets Hus, 11–15 juni 1985
- 17:e ord kongress, Folkets Hus, 6–10 juni 1989